

Zwemonderwijs

als onderdeel van het curriculum

Sommige leerlingen hebben mazzel. Ze zitten op een school die in staat is net even andere activiteiten aan te bieden omdat er accommodatie daarvoor beschikbaar en in de buurt is. Dan heb je ook nog een schoolleiding die het van belang vindt dat je je onderscheidt en het plaatje is gemaakt. Zo gaan de leerlingen in Grootebroek zwemmen onder schooltijd. Ja op het VO!

TEKST EN FOTO'S PIETER MES

Alle brugklasleerlingen op het Martinuscollege, een school voor vmbo, mavo, havo, atheneum en gymnasium in Grootebroek, krijgen een half jaar lang wekelijks zwemonderwijs tijdens de lessen lichamelijke opvoeding. Er wordt niet gezwommen om een zwemdiploma te behalen, maar om te bewegen in het water, zwemtechnieken en conditie te verbeteren, afwisseling binnen de lessen lichamelijke opvoeding te hebben en natuurlijk plezier met elkaar te maken. Het Martinuscollege is een van de weinige scholen voor voortgezet onderwijs waar zwemonderwijs voor alle leerlingen onderdeel van het reguliere curriculum is.

Van 'de hoge' af

Een vrijdagochtend in zwembad De Kloet in Grootebroek. De laatste groep vierdejaars leerlingen vmbo Sport, Dienstverlening en Veiligheid (SDV) verlaat opgetogen het zwembad. Zij hebben net afgezwommen voor hun C-diploma en iedereen is geslaagd.

▼
*Aandachtig
luisteren*

Zo'n twintig leerlingen uit een eerste klas mavo,

havo, atheneum van het Martinuscollege druppelen ondertussen een voor een het zwembad binnen en beginnen, op aanwijzing van de leraar, met drie banen inzwemmen. Vorige week hebben zij het onderdeel schoolslag afgesloten en vanaf vandaag staat een aantal lessen in het teken van de borstcrawl.

Bij het instructiebord aan de andere kant van het zwembad staat een andere groep eerstejaars leerlingen. Hun leraar legt uit wat er die dag voor hen op het programma staat; springen van de duikplank. Waar de ene leerling na de instructie zonder aarzeling de hoge duikplank afspringt, is een andere leerling trots als hij van de lage duikplank springt. De twee aanwezige leraren moedigen de leerlingen aan en geven aanwijzingen en complimenten. De leerlingen hebben zichtbaar plezier in het water.

Organisatie van zwemonderwijs

Hoe heeft het Martinuscollege het zwemonderwijs georganiseerd? Alle eerstejaars leerlingen krijgen een half jaar lang één uur per week zwemonderwijs. Doel hiervan is niet om tijdens deze lessen een zwemdiploma te halen; de leraren hebben gemerkt dat eigenlijk alle leerlingen minimaal een A-diploma hebben. Wat de leraren wel doen tijdens de lessen is werken aan zwemtechniek zoals het verbeteren van de borstcrawl en de schoolslag; iedere leerling op zijn of haar eigen niveau. Daarnaast gaan de leerlingen waterpolo-en, reddingszwemmen, snorkelen, zwemmen met flippers en ook springen van de duikplank.

Zwemonderwijs in de bovenbouw

Naast het zwemonderwijs voor alle brugklasleerlingen heeft het Martinuscollege de afgelopen twaalf jaar ook zwemonderwijs gegeven aan leerlingen die in de bovenbouw van het vmbo gekozen hebben voor de richting SDV. En hoewel

▲ Meelopen

zwemonderwijs voor de eerstejaars leerlingen op het Martinuscollege dus niet leidt tot het behalen van een zwemdiploma, stond voor deze groep bovenbouwleerlingen het behalen van een zwemdiploma juist wel op het programma. Om deze leerlingen goed voor te bereiden op hun mogelijke vervolgopleiding was afzwemmen voor het C-diploma van belang. Voor veel vervolgopleidingen op het gebied van sport en veiligheid is goed kunnen zwemmen een pluspunt. Met de vernieuwing van de beroepsgerichte programma's in het vmbo, waarbij SDV niet meer gekozen kan worden, is zwemonderwijs in de bovenbouw en afzwemmen voor het C-diploma dit schooljaar op het Martinuscollege voor het laatst.

Afwisseling als sleutelwoord

De eerstejaars leerlingen krijgen bij het zwemonderwijs een gevarieerd lesprogramma aangeboden, zoals dat ook bij de lessen lichamelijke opvoeding in de sportzalen en buiten op de sportvelden gebeurt. De school heeft meerdere sport- en spelzalen, een eigen klimmuur, een fitnesszaal en mag, naast het zwembad, ook gebruik maken van de naastgelegen survival- en atletiekbaan en voetbalvelden. Het Martinuscollege beschikt daarnaast ook over eigen vlot- en vaarmateriaal zodat, bij goed weer, het maken van vloten en kanovaren onderdeel zijn van de lessen lichamelijke opvoeding.

Bewegen is leuk

Door de leerlingen met zoveel mogelijk verschillende vormen van sport en bewegen in aanraking te laten komen, blijven de leerlingen makkelijker gemotiveerd. Bovendien ontdekken leerlingen op deze manier wat ze leuk vinden en waar ze misschien zelfs wel goed in zijn of goed in willen worden. De leraren lichamelijke opvoeding op het Martinuscollege vinden het uiteindelijk het allerbelangrijkste dat kinderen bewegen én leren dat bewegen leuk is.

Lopend naar het zwembad

Het zwemonderwijs maakt onderdeel uit van het reguliere curriculum en brengt voor de ouders geen extra kosten met zich mee. Het Martinuscollege heeft het geluk dat ze van een

nabijgelegen zwembad gebruik kan maken. De leerlingen kunnen vanuit school in twee minuten wandelend naar het zwembad toe. De kosten van de zwemlessen voor de school bestaan dan ook alleen uit de kosten voor het gebruik van het zwembad; busvervoer is niet nodig. Dit maakt het voor de school betaalbaar om zwemonderwijs aan te bieden én het maakt het inroosteren van de lessen makkelijk.

Reddingszwemmen en reanimeren

Om zwemonderwijs te mogen geven, moeten alle leraren lichamelijke opvoeding die lesgeven aan de eerste klassen een praktijkexamen popduiken/reddingszwemmen doen. Ook moeten zij goed op de hoogte zijn van het ontruimingsplan van het zwembad. Een cursus reanimeren is hier onderdeel van, maar deze cursus is voor alle leraren lichamelijke opvoeding op het Martinuscollege verplicht.

Duiken als extra activiteit

Naast zwemonderwijs tijdens de reguliere lessen lichamelijke opvoeding, worden er op de school zo nu en dan ook buitenschoolse activiteiten georganiseerd. Ook dan wordt dankbaar gebruik gemaakt van het zwembad. In samenwerking met een lokale duikvereniging, werd een aantal introductie-duiklessen verzorgd. Leerlingen betaalden voor deelname aan de duiklessen een kleine eigen bijdrage. De belangstelling hiervoor was altijd vele malen groter dan het aantal plekken dat er beschikbaar was en dat geeft maar weer aan dat leerlingen het ook gewoon ontzettend leuk vinden om in het water te bewegen.

Toekomst

Het Martinuscollege blijft voorlopig zwemonderwijs geven aan de brugklasleerlingen. De school ziet de meerwaarde ervan in, qua kosten en organisatie is zwemonderwijs haalbaar en de leerlingen beleven er veel plezier aan. Door de vernieuwing van de beroepsgerichte programma's in het vmbo is er bij Horeca, Bakkerij en Recreatie (HBR), waarbij het deel 'recreatie' de opvolger is van SDV, helaas op dit moment geen ruimte meer voor zwemonderwijs in de bovenbouw.

Pieter Mes is leraar lichamelijke opvoeding op het Martinuscollege in Grootebroek

Contact

pmes@martinuscollege.nl

Kernwoorden:

zwemmen, curriculum, afwisseling, zwemonderwijs